„МАЛАНКА“

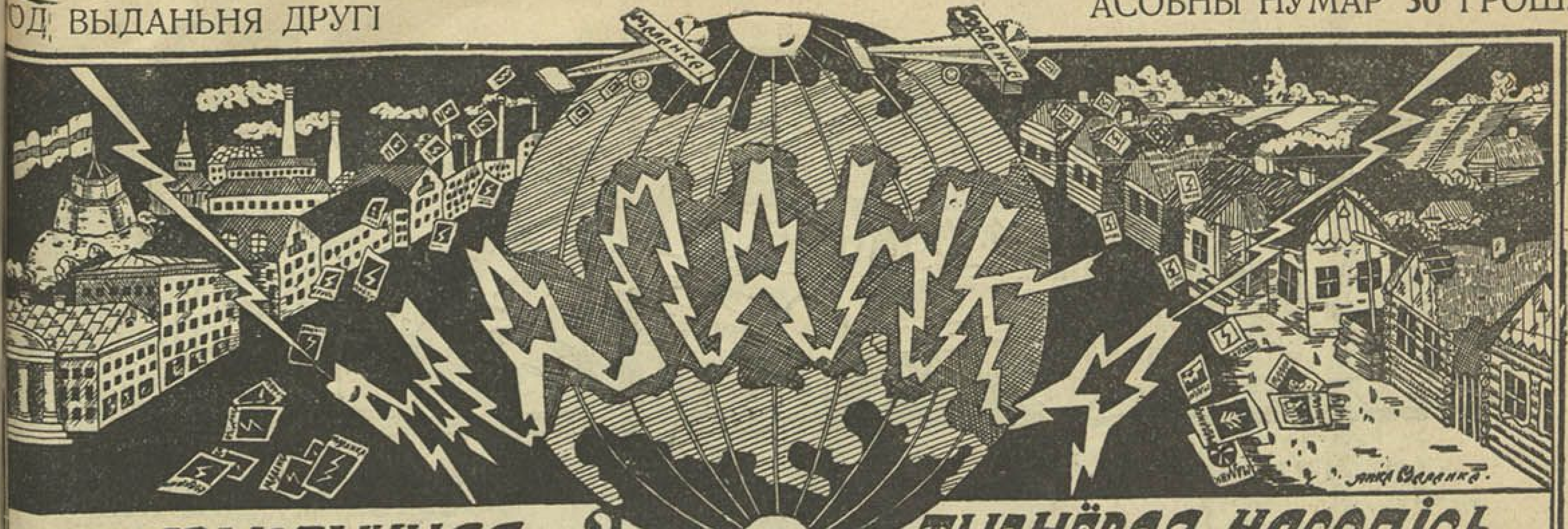
ЧАСОПІСЬ
ГУМАРУ,
ЖАРТАЎ
і САТЫРЫ.

1927.

Рэдакцыя „МАЛАНКА“ Вільня, Гэтманская вул. № 4.

Друк. Крэйнэс і Кавальскі, Вільня, Вялікая 39.

Przesyłka pocztowa opłacona ryczałtem
ГОД ВЫДАНЬНЯ ДРУГІ
АСОБНЫ НУМАР 30 ГРОШ.

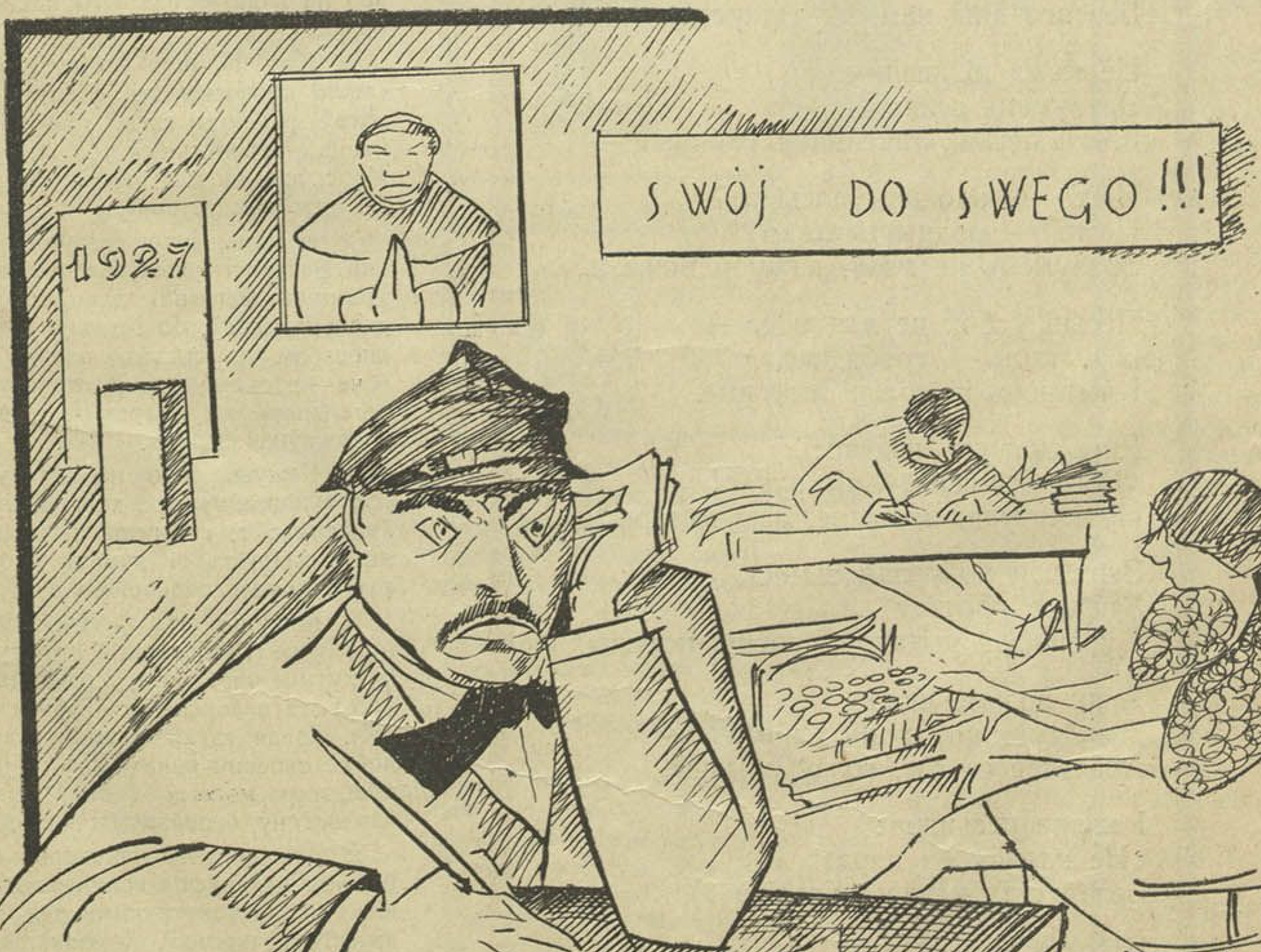

Маланка

Гумарыстычная 2-х тыднёвая часопісь.

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі: ВІЛЬНЯ, Гэтманская вул., № 4 «МАЛАНКА»	№ 3 5 САКАВІКА 1927 г.	ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 1 год 8 злот., „ паўгода 4 „, „ тры мес. 2 „, „ адзін м. 1 „ — За граніцу: на год — 2 даляры, на паўгода—1 д. на 3 мес.—50 цэнт.

Клапоты польскага газэтнага пісакі.

ПАН ОБСТ (z «Dziennika Wileńsk.»): Вось цяжкія часы насталі для нас журналістаў: «Грамада» спыніла сваю дзейнасьць, беларускія паслы арыштаваны і вывезены аж да Вронэк, аб чым-жа цяпер пісаць і каго цяпер лаяць?!..

КРАПІВА.

Ці то — здольны пясьняр, Ці то — модны пляткар?

(Каму прысьвячаецца, дык той дагаецца).

Ад зары да зары
Усё сядзяць песьняры —
Пішуць песні свае пролетарскія.

Каб-жа іх зразумець,
Тлумача трэба мець —
Без яго яны нам, як татарскія.

Не мажэ ні адзін
Зразумець селянін
Гэтай песьні, таксама й рабочыя —

Ці то — здольны пясьняр?
Ці то — модны пляткар?
Зразумець не магу, кажу ў вочы я.

Песьні ўсё-ж не для мас, —
Іх чытаць — трэба час,
І чытаюць іх толькі аматары.

Яны скажуць падчас:
„Вось дык сплёў выкрутас!
Ну і штучна-ж пляце, ліха матары“...

Згвалчан вобразам зьмест,
Заяўляе протэст
І ў людзей чытачоў просіць помачы,

А як возьме чытач,
Дык тут зноў хоць ты плач —
Абалдзее саўсім, голаў ломячы,

І кляне песьняра:
„Не зламаў ён пяра!“
Беларускіх кляне і Есеніна *),

Што ў Расеі ў свой час
Плесьці стаў „выкрунтас“
І пазычыў такога насеньня нам.

*) Расейскі поэта — імажыністы.

СЬВЕЖЫЯ НАВІНЫ.

× Кажуць, што ад часаў маёвага перавароту занатавана шыбкі узрост насяленьня на „Лукішках“, дзе не хапае кватэраў для ўсіх жадаючых туда папасьці.

Аналёгічнае з гэтым зьявішча заўважана за апошні час у „цяжкім вастрозе ў Вронках“ (каля Пазнані). Калі гэтакі шалёны узрост будзе трываць далей, дык прыдзецца адсылаць арыштаваных беларускіх паслоў і дзеячоў на востраў сьв. Алены, Мадагаскар, або на нядаўна адкрыты паўночны полюс.

× Кажуць, што ў сувязі з масавымі конфіскатамі беларускіх газэтаў, рэдакцыі гэтых газэтаў маняцца перанесьціся на плянэту Марс, дзе, як нас інфармуюць, няма прэсавых уставаў.

× Кажуць, што сяляне Заходняй Беларусі маюць завесьці электрычныя машынкі для штучнага даеньня кароў, бо даеньне ручным спосабам па сыстэме пасла Галавача прасьледуецца як праступак, папоўнены на „гарачым учынку“ дзяржаўнай здрады.

× Кажуць, што на Беларускіх настаўніцкіх курсах, якія пачнуцца ўвосень с. г. гаварыць пісаць, пяяць, сьвістаць і думаць пабеларуску—будзе забаронена.

× Кажуць, што ў «Беларускім Інстытуце Гаспадаркі і Культуры» ў хуткім часе мае распачацца вялікая гаспадарска-культурная акцыя. Дзеля гэтай мэты праўдападобна сьпешна выпісаны з Парыжа прафэсар модных скокаў (шымі, чарльстону, блэкбэтум і інш.).

× Кажуць, што некаторыя старэйшыя беларускія грамадзяне маюць выдаць інструкцыі для студэнскіх вечарынаў. У якіх, паміж іншым, абавязкова будзе вымагацца чытаньне агульнай вячорнай малітвы, і ўвядзеньне «пшэпісовай» вопраткі для студэнтак на ўзор віленскіх праваслаўных манашак.

ГАЛУБОК.

Барысаўскі пан-Цялей.

(Эпізод з сусьветнай вайны).

Было гэта даўно, даўно, — помню, як сягодня, як мы, навабранцы, ў пяршыну зьявіліся перад яснымі вачыма фэльдфэбэля Біча. Прызнацца, то ня зусім добра кратаць нябожчыкавы костачкі, бо гэты Бічок памёр ужо (пухам яму зямелька!); але што-ж зробіш, калі надта сьвярбіць салдацкі язык: так і хочацца ўспомніць адну кароценькую справу.

Вось, знача, прыпёрлі нас у казарму і закамандавалі:

— „Сьмірна! Біч ідзе!“

Параўняліся хлопцы і узьвялі вочы на можнага пана.

— „Ну, хлопцы, — адазваўся ён, — буду пытацца; зразу адказваць, ані мур... мур...“

Сталі, салапячым, вытрашчыўшы вочы.

— „Ты якой губэрні? — паспытаўся ў першага.

— „Варшаўскай, проша пана“, — зразу адказаў той.

— „Што Варшаўскай, то гэта добра; але паноў тут нямашака, а Вашэ Благародзіе тутака стаіць, ці бачыш?

„А ты якой“? — пытае другога.

— „Седлецкай, проша пана!“

— „Глухі ты, ці якая хвароба? Я ня пан, а Вашэ благародзіе! Пасьмей хто сказаць „пан“, у морррррр...ду дам, лыч на бок зьвярну!

„Ты якой?“

— „Ломжынскай, проша пана...“ боязна адказаў навабранец.

Біч ня вытрымаў і трэснуў з размаху, як казаў, у морду.

— „Вось табе! Ня пан, а Вашэ благародзіе! Выб'ю зубы, дзесятаму закажаш... ліханька вашым мазгом, куды ні ткнёшся, пан ды пан, а сьвіней пасьвіць некаму!

„Ты якой?“ — спытаўся ў хлапца, што стаяў радком са мной.

— „Я... я... Барысаўскі, з-пад Халапеніч...“

— „Зваць як?“

— Зваць... Цялей...“

— Што гэта за імя? у пяршыну чую! Зводны, глянь у календар, ці ёсьцека там „Цялей“...

— „Нямашака!“—перагледзіўшы адказаў зводны.

— „Дома як цябе звалі, Халапеніцкі райдун?“

— „Дома, то мяне Пан-цялеем звалі, а тутка брат не абманеш: бачыў, як палякоў валіў у морду, бачыў! Не на варшавяка напаў, а на Барысаўца...“

Астраномія на „Лукішках“.

Газэта „Słowo“ даносіла, што дырэктар Беларускай гімназіі Астроўскі займаецца *палітыкай* на „Лукішках“, бо выпісаў сабе да цэлі астранамічныя прылады.

Вось дык штука! Вось дык дзіва!
Хоць пражыў я з пару коп!
Ці з вас калі хто бачыў
На „Лукішках“ тэлескоп!

Хто там, хто парой начною
Глядзіць з-за кратаў у сусьвет.
Чаго хоча? Што шукае
Сярод чысьленных плянэт?...

Мо' глядзіць, ці там на Марсе,
На Сатурне, ці Луне
Арыштуюць „на учынку“, —
Таго, хто сьпіць салодка ў сьне

І ці брэшуць там газэты,
Як тут польскія якраз?
Не! бо Obst'аў, Cat'аў Bor'аў
Няма болей, — толькі ў нас!

Я. М.

Марко Бужанін.

Сучасная калыханка.

Сьпі, сыночку, мая „меншасьць“,
Сны цябе вітаюць.
Там за цябе „рэчазнаўцы“
Пільна, добра дбаюць.

Ўжо для цябе панску школу
Ў вёсках збудавалі
І кантычку ў польскай мове
У Сынодзе склалі.

Каб ты ў працы ня ліў поту,
Зямлю далі іншым —
Бо й нашто-ж табе здалася,
Будзеш так вальнейшым.

А захочаш адпачыці,
Мець спакой, свабоду,
Дык дадуць табе бясплатна
Хату, хлеб і воду...

Сьпі, сыночку, мая „меншасьць“,
Страху ані знаку...
А як вырасьцеш — напэўна
Ім зложыш падзяку...

З украінскага

Я. М.

Адзін другога лепшы.

— Дасі, сват, веры! Вось здарэньне,
Якога сьвет яшчэ ня знаў:
Пашоў у клець усыпаць зерня
І толькі сыпаць ў мех пачаў,
Аж скок з кутка ды па ячменю,
Ну проста ў мех мыша ляціць.
Я сьціснуў мех хутчэй у жменю,
І думаю, што тут рабіць?
Ці біць, ці не? Не, лепей мёду
Хай кот пакажаць шэльме ей!
Заціснуў мех ды з клеці ходу
Я за катом на печ хутчэй.
Схваціў ката, што духу пруся.
Прыбег у клець да катуха,
Пусьціў ката... як аглянуся:
Няма мышы, няма мяха!!!
— „Куды-ж іх хутка гэтак дзела?“
— А знаеш, сват, было як тут:
Мыша мяшок да ніткі зьела,
А сама ходу... Вось дык цуд!
— Гэта дрэнь, сват! што дзіўнога—
Палатняны зьела мех?
А ці паверыш, сват, у тое,
Што мышы зьелі мой лямех!
Паараў я ўвосень, што бадзяцца,
Ды іржавец дзе лемяху
(Адзін згубіў, сваток, прызнацца)
Зьбіў з сахі, ды у страху.
Прышла вясна, араць зачэлі.
Іду я лемеш даставаць.
І што я бачу: мышы зьелі
Увесь лемеш, каб іх ня знаць!
І што за зубы яны мелі
Сьвет ня бачыць ім па век:
Ну няхай зялеза зьелі,
А то і дзірку, дзе быў цьвек!“

Янка Башкір.

Чорнае—прайграе! Чырвонае—выграе!..

„Доктар азартных навук“ Паўлюкевіч:

— Гэй, ахвотнікі, налятай! Публіка, падхадзі! У маёй „Biłoruskiej Chatce“ чорнае — прайграе! чырвонае — выйграе! Гэй, дуракі, — насіце пятакі! Хлапцы і пятнастоўкі, — насіце залатоўкі! Ў падзяку за прытон гэты, адозвы і газэты я рознымі хадамі і цэлымі пудамі па вёсках раскідаю. „Начальству зато милъ, — вѣдь я казённый полонофилъ!“

Народны гумар.

ДОБРА АДКАЗАЎ.

Пацяшаецца пан:

— Вось дык добра вашу „Грамаду“ ўжо скасілі!

А селянін яму адказвае:

— Але цяпер добрая атава расьце, бо добра, мусіць, пусьціла карані. С.

24-га лютага с. г. па загаду Камісара Ўраду быў сконфіскаваны № 2 час. „Маланка“ за зьмешчаныя там часьць „Сьвежых навінаў“ і жарт „Усіх сьвятых“, абвінавачваючы нашага рэдактара з арт. 263 і 74 Карн. Кодэксу.

Нашай рэдакцыі толькі праз сем дзён удалося дабіцца ад належных уладаў, каб быў зьняты арышт з апячатанага набору „Маланкі“ і выпусьціць гэты номер са значным спазьненьнем.

Чарговы нумар (4) выйдзе ў аўтарак 15 сакавіка.

ПАНА І ПАНЮ І ДЗЯЦЕЙ.

Яшчэ за часаў паншчыны адзін пан вымагаў, каб сяляне прыходзілі яго віншаваць, а хто лепш павіншуе, таму даваў падарункі.

Вось сабралася трох сялян: Мікіта, Зьмітра і Лявон і пайшлі віншаваць пана з новым годам. Мікіта меўся казаць самае павіншаваньне, а Зьмітра і Лявон паўтараць: „пана, паню і дзяцей“.

Уваходзячы ў кватэру, дзе сядзеў пан, як на няшчасьце разьвязаўся лапаць у Мікіты. Нехта наступіў яму на абору і наш Мікіта паляцеў праз парог, як калода, аж у вачох зоркі забегалі.

— А каб цябе халера ўзяла! — кажа са злосьці Мікіта.

А Зьмітра і Лявон дабаўляюць:

— І пана, і паню, і дзяцей!

Што далей рабілася, можа дагадацца кожны. *Г. Д.*

ДАСТАЎ.

— Кажуць, што Мацею Лазавому неяк удалося дастаць казённую зямлю?

— Яму паліцыя, доктар і ксёндз у гэтым памаглі.

— Вось дзіва! Ён-жа, здаецца, з імі ніякай справы ня меў?!

— Як ня меў! Камэндант — збадаў, доктар—агледзіў, а ксёндз—зямлю пасьвяціў... *К. С.*

ШТО ТАГДЫ БУДЗЕ?

— Што тагды будзе, калі высекуць увесь лес?

— Вядома што: — пасека.

— Якая-ж там пасека, калі сякуць чыста-гладка, што праз некалькі гадоў, ня будзе і веніка наламаць.

— Праз некалькі гадоў, хто яго там ведае, што будзе. Кажуць, што праз некалькі гадоў асаднікі папрапіваюць свае гаспадаркі, ды наймуцца нам хаты падмятаць...

К. С.

Прагаварылася.

(*Аутэнтычна*).

Суд... Жанчына каталічка дамагаецца алімэнтаў (адшкадаваньня на ўзгадаваньне дзіцяці), абвінавачваючы аднаго жыда. Адвакат у мове сваёй кажа, што калі праўда, што дзіця абвінавацелькі належыць да майго кліента-жыда,—дык дзеля гэтага яно павінна быць паддана опэрацыі абрэзаньня...

— Што? — крычыць матка дзіцяці — што? Гэта вы хацелі, каб я дзіця пробашча дала вам абрэзаць — што? Ну, вось бачылі, людцы мілыя, ці гэта ня ёсьць абраза Божая?...

(„Po wolność“).

ПАБОЖНЫ.

Міхась будзіць бацьку, які заснуў у царкве ў часе казаньня.

— Татка, а татка! Уставайце, казаньне ўжо скончылася!

Бацька (прачхнуўся): — Ага, скончылася?... Дык налі сьвежага...

„Зиз“.

ДОБРАЕ ЖАДАНЬНЕ.

— Кажуць, што сучасны літоўскі ўрад прэзыдэнта Сьметаны нядоўгавечны?

— Але. Ужо камуністыя і соцыялістыя пачалі барацьбу проціў яго.

— А чаго яны хочуць?

— Зьбіць сьмятану на масла.

Я. М.

ДАЎНЕЙ І ЦЯПЕР.

Паветовы староста: А ты, хам, зьнімі шапку! Ня ведаеш хто я?! Я—твой стараста.

Селянін. Я даўней старшыне валасному ніколі шапкі ня зьнімаў, а то нейкаму старасьце буду.

Каб за што, за сьмецьце тое.

Вось што знача юды-гады
З тэй—як біш... а—„подлай рады“,
Што вядзе ўсіх нас да здрады
Людцоў бедных.

Знаць і імя Паўлюк-Евіч,
Што калісь „Адама з дрэвам“
Каб яна была хварэла —
Спакусіла.

Бачу вам ўжо нецярпеньне—
Справа ў тым — сваё насеньне
Гэты лёкай Паўлюк-Евіч.
Кінуў да мяне.

Першы ліст як стаў чытаці
(Вось адозвай здэцца зваці).
Дык не дарма-ж ў маёй хаце
Адчуваўся жаль.

Бабка так і галасіла,
Бач пісаў: „нячыста сіла
Стала шлындацца па вёсцы“, —
Коцік морду мыў на ложку
(То прыкмета: будуць госьці)
А сабака выў.

Так і вышла, дабрадзеі.
Час ліхі прынёс падзеі,
Ад каторых сэрца млее...
Ну пачну сваё:

А мае-жа вы, браточкі,
Вось прыждаў і я тэй ночкі:
Дзьверы раптам заскрыпелі,
Не ўвайшлі, а прост' ўляцелі
Паліцманы.

Я ляжу так на пасьцелі:
Masz odezwy, komuniście?!
Скуль вы, скуль, кажу, *пшышлысьце?*
Дзе?—ні слова... наляцелі,
Нат' і ў портках паглядзелі;
Што-ж там знойдзеш?
Вось вярнуць пачаў паперы:
A tu co to do cholery?!
Я тут: Гэ...м...гэ, паночку...
Сам ад страху у куточку
Як асіна. —
— То адозва Паўлюк...—Czekaj!
— Co to hurtki—komjaczejki?
„*Веш, ты ест арэштованы*“
—Гэта-ж ваш, паночку, нейкі...
„Ён за грошы... ён праданы,
„Ён ад вас—гм... нам пастрахі...
А мяне між тым, пад пахі,
Ледзь пасьпеў жупан парваны
Ўзьдзець—ды з пачкаю паперы
Праз парог, афор за дзьверы.
Каб казаў за што якое —
Сорам мне, — за сьмецьце тое
Пёр, браткі, я сярод ночы,—
А той сьнег бы гад у вочы, —
Пёр і думаў:
Шлю за гэта, Паўлюк-Евіч,
Табе шчырую падзяку;
Каб ты тры дні поўзаў ракам,
Як я бедны, небарака.
Праз цябе у ноч такую
Й не адзін мо' пакутую.
Ну дык вось, браткі, адразу,
Калі маеце заразу
Хто такую,

Каб вас ўночы не цягалі,
Як мяне (ледзь не схавалі),
Прапаную:
Ураз адозвы Паўлюковы:
— Альбо на агні спалеце,
— Альбо назад адашлеце,
Альбо . . . .

Міхась Васілёк.

Ня думайце, што я дзед, я—апасны сэрцаед!..

Я — не малая фігура! Ох, люблю я шуры-муры,
маё сэрца — агонь буры, растапіць гатова муры і
пусьціць свае „амуры“. Толькі вось дзяўчаты дуры,
як ад каршуна ўцякаюць куры,—мо' баяцца авантуры?!
Я — не малая фігура,—мастак слаўны па натуры!
Ці то шчасьце, ці то з дуру, я папаў ў літэратуру.

„Вялікая Шышка“.

Усё роўна.

Поп спавядае селяніна і пытае ў яго:

— Чым грэшны?

— Ня ведаю.

— Можа рабіў што кепскае?

— Не.

— Можа што нядобрае падумаў?

— Гэта ўсе роўна грэх, — навучае поп.

Кончылася споведзь. Селянін пытаецца:

— А што вам, бацюшка, за фатыгу?

— Залатоўку, — адказвае поп.

Выняў селянін залатоўку, палажыў і, як толькі поп працягнуў руку, селянін схаваў назад залатоўку ў кішэнь, ды кажа:

— Гэта, бацюшка, усё роўна: ці я даў вам залатоўку, ці толькі хацеў даць.

Г. Д.

ДАПЫТАЎСЯ.

Аднойчы гной вёз ў поле Ян,
Сустрэў яго ў дарозе пан
І запытаў: „*то яка весь?*“
Ян кажа: „не яшчэ ня ўвесь, —

У хлеве трошкі засталося“.
Пагнаў далей. „Но, кося, кося!“
А пан яго ізноў спыняе
І злосна нек яго пытае:

„*А пшэз ту жэку можно пшэйсьць?*“
Іван: ды не, ня будзе шэсьць!
Бо з гноем ў нас цяпер бяда,
Вазкоў ну, можа, будзе два.

ДЗІЎНАЯ СПРЭЧКА.

Спрачаліся пантофаль, і панчоха з лапцем:

— Я — панскага роду! — кажа *пан*-тофаль.

— Я — панскага роду! — кажа *пан*-чоха.

— А ты — дурны мужыцкі лапаць! — адказваюць яны разам, дразьнячы лапця.

— Хоць і панскага роду, але прыблуды, — адказвае лапаць. А я—тутэйшы гаспадар свайго краю, дый жывецё вы з мужыцкага мазаля.

Тры...

МАЛЕНЬКІ ФЭЛЬЕТОН

Сусьветныя рэкорды.

Завідна робіцца чытаючы, што ў Амэрыцы, Англіі, Францыі, Радавых Рэспубліках і іншых людзі здабываюць сусьветныя рэкорды па аэроплянах, скачках на конях, на лыжах, плаваньнем па моры, праз канал Ля-Манш і гэт. далей.

Адзін англійскі сілач-боксэр затое што ўмеў добра ўладаць кулаком, — дастаў вялікую прэмію — 150 тысячаў фунтаў штэрлінгаў.

Жартачкі 150 тысячаў! — гэта-ж каля 7-мёх мілёнаў польскіх злотых, або болей мілёна пудоў жыта аднаму чалавеку за некалькі ўдараў кулаком!

Вось добра было-б і нам беларусам выступіць на міжнародных конкурсах,—праславіць сваё імя на ўвесь сьвет, а галоўнае адтрымаць вялікую нагароду.

Але, дзе і як?

Хто з нас, беларусаў, асьмеліцца выступіць на міжнародных спартовых конкурсах?

— Ну, хто?..

— Ну, хто!..

Вось, каб былі конкурсы на найбольшы лік паседжаньняў, або найбольшую непунктуальнасьць, дык мне здаецца, мы беларусы здабылі-б сусьветны рэкорд.

Вам сьмешна!..

Едзьце да Вільні,—дык пераканаецеся.

Тут, браткі, на кожным кроку, штодня, штомінуты паседжаньні... паседжаньні і... паседжаньні.

Сёньня паседжаньне камісіі,

Заўтра — сэкцыі,

Пасьлязаўтра — прэзыдыуму, а далей — камітэту, рэвізыйнай камісіі, таварыства, нагляднай рады, гуртка, управы і гэтак бяз ліку...

Вось беларусы змышлёны народ! — якіх яны толькі інстытуцыяў не натварылі, а ўсё дзеля таго,—каб усё ў паседжаньні забаўляцца.

Гэтак, як пачнеш хадзіць па паседжаньнях ад панядзелку, дык аж ледзь у суботу скончыш. А часам, калі мала бывае дня, дык і ночай намагаеш. Сядзіш на гэтых паседжаньнях — дэбатуеш. Сабяруцца два-тры беларусы і ніяк да ладу прысьці ня могуць. Хоць ты, як даўней, з-за мора варагаў заві, каб ішлі кіраваць намі.

Нашто мая жонка — лагодная, як анел, а яна на мяне ўсё за паседжаньні крычыць:

— Ды я табе,—кажа,—ніяк тваіх штаноў не налатаюся,—на тых тваіх паседжаньнях чыста прашараваў!

І праўда,—паглядзеў я: сьвяціцца на сонцы, як сіта якое.

Дык вось хто дасужы, хай з алавіком у руках падліча, колькі паседжаньняў у год прыпадае на аднаго беларускага дзеяча, і адтрыманыя лічбы параўняе з лічбамі іншых дзяржаваў, а... тагды пераканаецца, што Заходняя Беларусь, лікам сваіх паседжаньняў здабыла сусьветны рэкорд, аб якім, ані дзяды, а ні прадзеды нашы ня сьнілі.

Дык вось пара і нам беларусам выступаць на міжнароднай арэне і імя сваё пакрыць сусьветнай славай.

Хай лікам паседжаньняў дараўняецца да нас Англія, Нямеччына, ці іншая дзяржава! А хто гэтаму ня верыць,— хай мае пацыраваныя штаны паслужаць, як доказ рэчовы.

Гэтак, здабываючы сусьветны рэкорд, мы можам яшчэ раз палажыць кожную дзяржаву на абедзьве лапаткі сваей „пунктуальнасьцяй“.

— Ці чулі вы, каб напрыклад, у Англіі, Амэрыцы і інш. пазьніліся людзі на дзьве і болей гадзіны на паседжаньне?!

— Ня чулі?..

— А ў нас? — У нас спазьніцца на гадзіну, другую ўважаецца за добры тон.

— Як-жа гэта прыйсьці на пару, — яшчэ падумаюць, што занятка ў ня маю, альбо што?!

Ну і позьняцца людзі, як толькі хто можа.

Нядаўна было адно вельмі важнае паседжаньне. У абвестцы значылася, што *пачатак пунктуальна а пятай гадзіне.*

Пакуль тое, ды сёе,—спазьніўся і я на паўгадзіны. Бягу, як хутчэй, — сьпяшаюся, аж пара з мяне валам валіць. Не аднаго штурхнуў, аднаго з ног зьбіў, сам разоў пяць рэзнуўся на сьлізкім тротуары, але затое лячу экспрэсам:

— Як-жа, там паседжаньне пачалося, а я спазьніўся!

Прыходжу.

Ціха...

— Вось дзіва!—што гэта—паседжаньне нямых?..

Адчыняю дзьверы. Пуста. Толькі адзін сябра сядзіць, а трэба дваццаць адзін.

Чакаю паўгадзіны — яшчэ адзін.

Чакаю гадзіну—ўжо пяць.

— Шкада,—думаю, што падушкі ня ўзяў,—добра было-б тут у куточку храпнуць, пакуль паседжаньне ў поўным складзе пачнецца.

Сядзім, гутарым з нуды, хто пра палітыку, хто пра хлеб, хто пра дзяўчат, а я ўсё слухаю, ды на дзьверы паглядаю.

Скрыг... уваходзіць адзін, праз пяць мінут другі, праз чэцьверць гадзіны трэцьці і... праз дзьве з лішнім гадзіны было столькі, каб можна было пачынаць паседжаньнэ, — быў, як кажуць, „кворум“.

Добра, каб на гэтым скончылося.

Але, дзе там! Заўтра — другое паседжаньне, пасьлязаўтра трэцьцяе і гэт. далей і... кожны раз нуднае чаканьне „кворуму“.

Дык вось, браточкі, мая рада:

— Хутчэй за граніцу на міжнародныя конкурсы паседжаньняў і пунктуальнасьці!

Там—мы пакажам хто мы!!

Там—мы пакрыем імя сваё сусьветнай славай!

Там—амэрыканскія даляры і ангельскія фунты штэрлінгаў пасыплюцца ў нашыя кішані...

Хутчэй! Хутчэй!

Янка Маланка.

Даносчык.

Можа чулі ўжо няраз,
Што ў ваколіцы у нас
Грышка ёсьць такі адзін —
Баўтрукоў завецца сын.

Усё па хатах, як сабака,
Ходзіць Грышка, небарака,
Ўсюды нюхае, сачыць,
Хто гавора, ці маўчыць.

Хто ў каго, калі бывае,
Хто гасьцей к сабе прыймае,
Дзе бываюць вечарыны,
Ці вясельлі, ці радзіны.

Дзе зьбіраецца народ
На сабраньне, або сход,
Гэта Грышка прымячае,
Дый на вус сабе матае.

А назаўтра, ўзяўшы клунак,
Прэцца ён на пастарунак,
А у клуначку мядок
Нясець Грышка ў Гарадок,

Там трактуе паліцаяў
Дый дэносіць ўсё, што мае:
Як што бачыў, чуў і дзе
Аб сялянскай грамадзе.

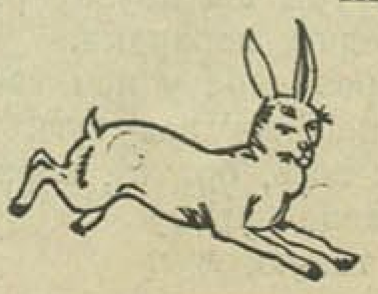
Да ўсяго таго, як можа
Ён набрэша, дый даложа,
Што па ўсіх яго славах
Бяруць дрыжыкі і страх.

. . . .

Мо'Грышка-даносчык уцяме,—
Што нарэшце апыніцца ўяме,

Ў тэй, што для іншых капае,
Бо стыду ў яго не хапае.
Хай памятае, што гэты мядочак
Яму выйдзе, напэўне, праз бочак.

Жэшка.

Культурнікі.

Ёсьць-жа гэткія людзі на сьвеце.

Яны — ці пішуць газэты або яшчэ тое-сёе пішуць, сьпяваюць песьні, лекцыі чытаюць, вучаць дзяцей...

Ды ўсяго й не пералічыш!

А ў нашым руху трудна жыць гэт. званаму культурнаму работніку, калі ён лёсам загнаны сюды ў Заходнюю Беларусь.

Бо калі пападзе ён у лік патэнтованых „культурных дзеячоў" (як гэта прынята пісаць у газэтах), дык лёгка можа разам нават з паслам апынуцца на Лукішках, адтуль можа паехаць аж у Вронкі...

Калі ўмее і захоча пісаць у газэтах, дык ня ў кожнай газэце патрапіць гэта рабіць, бо...

Трэба-ж хрысьціцца ў тую ці іншую партыйную веру...

У адным толькі месцы ёсьць яшчэ прытулішча для культурнікаў ды яшчэ якіх!

Гэта — ў „Białoruskiej Chatce w Wilnie", у якой штодня адбываецца найкультурнейшае „бѣлорусское дѣяніе" —

Gra świetlno-kolorowa!

Ня верыце?

А я ў гэтым пераканаўся.

І як арыгінальна.

Ого!

Бягу нядаўна каля гэтае самае „Białoruskiej Chatki" злавіць кагонібудзь знаёмага на Міцкевічавай вуліцы і „стрэліць" у яго паўтары монэты на палудзень, аж:

Тыц!..

Сустрачаю старога колегу, пісьменьніка даваенна-дарэвалюцыйнай нашай гэнэрацыі — Я. Пілілавага.

— Пішаш? — пытаюся.

— Нашто? — зьдзівіўся той.

— Дзе-ж друкаваць?..

— А „Białoruska Chatka" мае ца пусьціць альманах ці месячнік. Не прапанавала?..

Таварыш зрабіў вясёлую міну:

Насустрэчу нам папаўся малады чалавек, які скончыў Радашкаўскую Гімназію.

Умяшаўшыся ў гутарку аб альманаху ці месячніку, спытаўся й ён.

— Хто-ж там „w Chatce" мае гэты месячнік выдаваць?

— Ня чулі? Рэдактар... Тодар.

— Кіньце Вы думаць...

— Чаму? — перабіў я.

— Ды гэта-ж... Называйце, як хочаце, а толькі вось што я Вам скажу. Калі я вучыўся ў Радашкавічах, а гаспадаркаю нашае Гімназіі варочаў гэты самы Тодар, дык во якую штуку выкінуў.

— Ну, ну? — падхапілі мы разам абодва.

Бышы гімназісты далей расказваў:

— Як ведаеце, ў гімназіі там галіта. І вось мы надумаліся памагчы бядзе тым, што ўладзілі вечарыну на карысьць незаможных вучняў. Каб не рабіць спэктаклю з білетамі, пастанавілі спрабаваць ахвярнасьць публікі. Паставілі пры ўваходзе на вечарыну скарбонку з адпаведным надпісам і... разумееце. Скарбонку запячатавалі, але прышло нам да галавы:

Спраўдзіць Тодара.

Калі першы акт скончыўся, дык так, каб Тодар ня бачыў, расьпячатавалі скарбонку, палічылі грошы, паклалі іх назад у скарбонку дый зноў яе запячаталі.

Вечарына скончылася. Здалі мы скарбонку Тодару. „*Надо коммиссію, — сосчитать*",— кажа ён. — „Якую там яшчэ камісію, дзядзька Тодар! Бышаму ўсебеларускаму скарбніку, — як Вы сябе завеце, — мы верым".

Так мы яму адказалі.

А трэба вам сказаць, што па нашым аблічэньні ў скарбонцы было 48 злотых 17 грошай, 20 расейскіх капеек, тры гузікі...

Назаўтра Тодар нам заявіў, што ўвесь даход ад вечара = 15 злотым.

— Як? — загулі мы ўсе, — ніякіх-жа ж расходаў ня было. А ён а ні зачырванеўся нават і кажа, што ў скарбонцы толькі 15 зл. і было. Ну, дык падумайце-ж — што гэткі чалавек можа выдаваць?...

Тут мы разьвіталіся, пайшоўшы, як той казаў, хто куды каторы.

А яшчэ праз дзень я даведаўся, што ў „Białoruskiej Chatce" было цікавае „паседжаньне".

Галава гэтай „Chatki" і ўсякіх іншых сваіх „хатэк", лекарскіх навук „доктар" (якраз, як некалі сам Скарына) бегаў па „świetlno-kolorywej" залі і... зьбіраў подпісы:

— *Подпишите, подпишите! Понимаете?* — падганяў ён усіх сваіх сатэлітаў.

У чароднай яго рэзалюцыі, што мела быць апублікованай у тодараўскім „Усерускім Слове", быў, паміж іншымі і гэткі пункт:

... прыступіць да выдаваньня журнала (з *а* на канцы!) месячніка, ў супрацоўнікі якога запрасіць усе беларускія мясцовыя і эміграцкія сілы з сусьветна вядомым імем... Запрашэньні супрацоўнікам разаслаць на ўсе вядомыя астранамічнэй навуцы плянэты...

Дык вось дзе сапраўдныя культурнікі!

Найтыпічнейшы з іх—гэта „рэдактар" Тодар, што скарбам іх варочае.

Вось каму непатрэбен ніякі „Саюз лішніх":

Прыступаюць да выданьня!

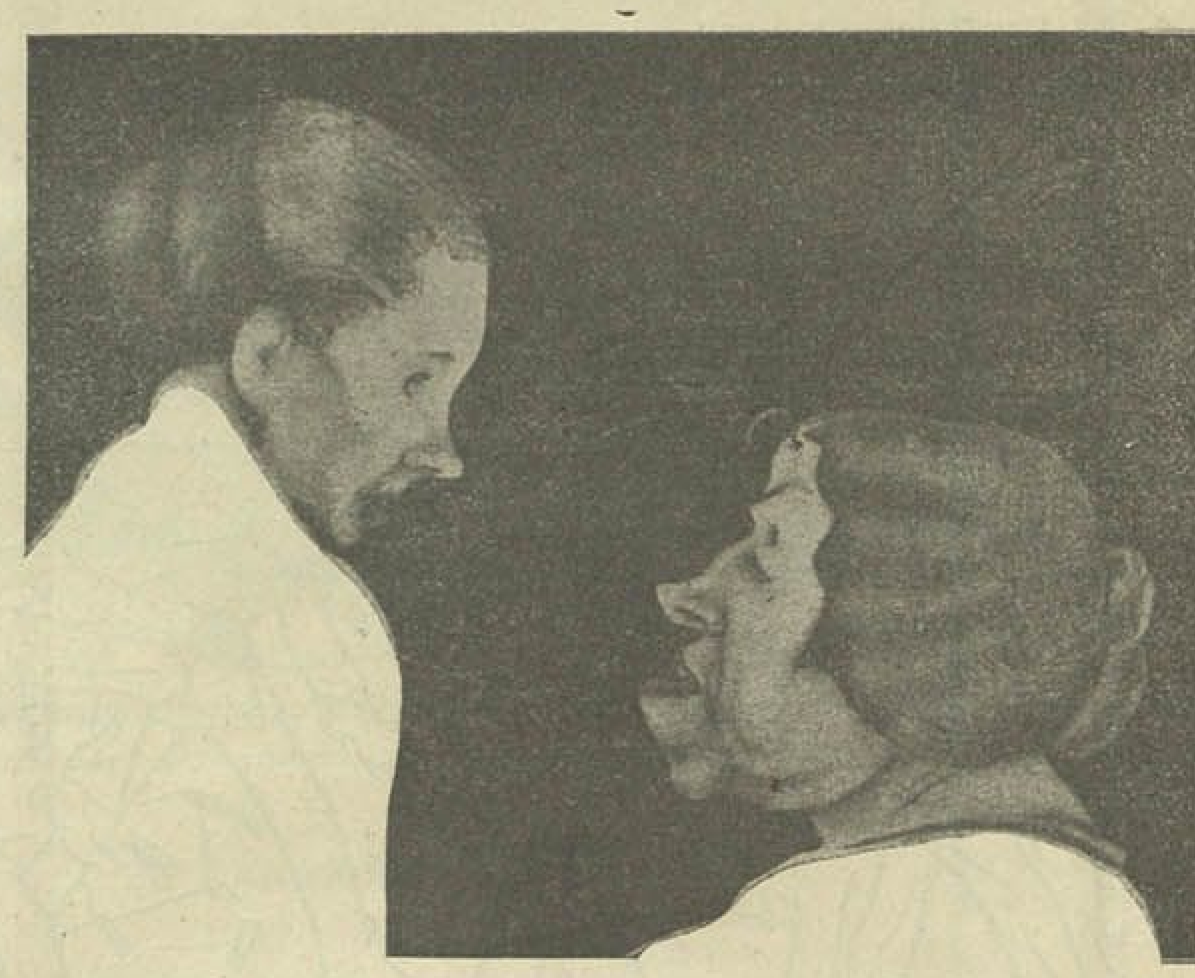
Пішуць рэзалюцыю!

Шумяць, як Рэпеціла ў!

І пад шум гэты (зусім нятрывожны) спрытна робяць свой *сьветльно-колёровы* інтэрас.

Звончык.

З бальшавіцкага гумару.

— Мой цяпер піва ў рот не бярэць...
— Што вы, кума, кажаце?!
— Гарэлку жлочка гэрад пракляты!

Усюды ганяюць, усюды сьмяюцца...

(З беларуск. народн. гымну).

Як памятку аб арыштаваных паслох „Грамады“ падаём карыкатуру з аднэй польскай газэты, дзе беларускіх паслоў сілай выносяць з салі паседжаньняў Сойму за обструкцыю. Дзеялася гэта ўлетку мінулага году пасьля маёвага перавароту.

1) пас. Тарашкевіч, 2) пас. Мятла, 3) пас. Валошын пас. Воевудзкі (з „N P. Ch.“).

Добрасуседзкая дружба.

Вось як фактычна выглядаюць „добрасуседзкія адносіны“ паміж двама „братнімі суседнімі дзяржавамі, яшчэ нядаўнымі вэрсальскімі саюзнікамі“.

„*Известия*“ (*Масква*).

НАША ПОШТА.

А. Дзіўны. Чытаючы Ваш верш, наш рэдактар доўга круціў носам дый сказаў: „у кошык!“

М.—Ду. Вельмі рады, што Вы сьвядомы беларус і ведаеце наш народны гымн, але ўсё-ж такі верша Вашага аб шляхце зьмясьціць ня можам,—вельмі ён слабы.

Бадзюлька. Верш Ваш добры і гумарыстычны, але троху з «сальцам», а мы гэтакіх не зьмяшчаем.

Мацей з-пад Слоніма. Вашы вершы—пераробка старых, усім ведамых народных баек. Мала ў іх гумару і поэзіі, а дзеля гэтага ня могуць пабачыць сьвету ў „Маланцы“.

Максім Кветка. Верш свой канчаеце словамі:

„А кабеціне яшчэ ляпей,
„Яна крычала: Ой! ей-ей!..

Наш рэдактар гэтак сама крычаў, калі чытаў Ваш верш, але яму ляпей не рабілася. Верш пайшоў у кошык.

І. Цімаш... (Латвія). На гэты раз Вашы „жарты“ пайшлі ў кошык. — Няма гумару.

Няволя і „няволя“.

б. кайзэр Вільгэльм да правадыра мароканскага паўстаньня — Абд-эль-Крыма:

— Які ты дурны! Пасьвяціўся для свайго народу, які даў табе фігу... А мой дае мне добрую ўспамогу.

„Lachen Links“ (*Берлін*).

Рэдактар-выдавец **М. Луцэвіч**. Друкарня Б. Клецкіна, Вільня.

ЦАНА КАМПЛЕКТУ — 2 зл. 70 гр. (з паштов. перасылкай) — ТРЫ ЗЛОТЫХ.